

Sygn. akt IV KK 445/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

SSA del. do SN Dariusz Czajkowski

Protokolant Danuta Bratkrajc

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Jerzego Engelkinga
w sprawie **W. B.**

skazanego z art. 65 § 1 kks w zw. z art. 23 § 1 i 3 kks

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 15 maja 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w K.

z dnia 14 marca 2013 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w K. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Prokurator, oskarżając W. B. o popełnienie czynu z art. 65 § 1 k.k.s. polegającego na tym, że w dniu 13 listopada 2012 r. w K. przy ul. O. na terenie giełdy towarowej oraz w L. i J. przechowywał bez znaków akcyzy wyroby akcyzowe

stanowiące przedmiot czynu zabronionego w postaci papierosów z napisami „Marlboro” w ilości 278.600 sztuk, powodując uszczuplenie należności publicznoprawnej w wysokości 178.986,57 zł oraz w postaci krajanki tytoniowej o wadze 50 kg, powodując uszczuplenie należności publicznoprawnej w wysokości 29.367 zł, co łącznie powoduje uszczuplenie należności publicznoprawnej w wysokości 208.353,57 zł, wraz z aktem oskarżenia skierował na podstawie art. 335 § 1 k.p.k. wniosek o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionej z oskarżonym kary w wymiarze roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, grzywny w wysokości 500 stawek dziennych po 60 zł każda oraz o obciążenie oskarżonego kosztami i opłatami.

Sąd Rejonowy uwzględniając powyższy wniosek, po jego zmodyfikowaniu przez strony na posiedzeniu w dniu 14 marca 2013 r. w ten sposób, że okres warunkowego zawieszenia wykonania kary określono na 3 lata, wysokość kary grzywny na 350 stawek dziennych w kwocie po 100 zł każda, nadto orzeczenie przepadku zabezpieczonych dowodów, wyrokiem z dnia 14 marca 2013 r., sygn. akt VIII K .../12 uznał W. B. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to:

- na mocy art. 65 § 1 w zw. z art. 23 § 1 i 3 k.k.s. wymierzył mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 350 stawek dziennych ustalając wysokość stawki na kwotę 100 zł,

- na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby wynoszący 3 lata,

- na mocy art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. na poczet kary grzywny zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia w sprawie w dniu 13 listopada 2012 r.,

- na mocy art. 30 § 2, art. 29 pkt 1 k.k.s. oraz art. 31 § 6 k.k.s. orzekł o przepadku dowodów rzeczowych na rzecz Skarbu Państwa i zarządził ich zniszczenie,

- na mocy art. 627 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. i art. 2 ust. 4 oraz art. 3 ust. 1 ustawy z 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych obciążył go w całości kosztami sądowymi.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 22 marca 2013 r.

Od powyższego wyroku kasację na korzyść W. B. złożył Prokurator Generalny, w której zarzucił rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa procesowego i materialnego, to jest:

- art. 156 § 1 i 3 k.k.s. w zw. z art. 343 § 7 k.p.k. polegające na zaniechaniu przez sąd uzależnienia uwzględnienia wniosku oskarżonego W. B. o skazanie bez przeprowadzania rozprawy od uiszczenia wymagalnej należności publicznoprawnej w wyznaczonym terminie;

- art. 65 § 1 k.k.s. polegające na jego błędnym zastosowaniu, co doprowadziło do skazania wymienionego za ten czyn, mimo iż z opisu czynu wynikało, że kwota podatku narażonego na uszczuplenie w czasie jego popełnienia wynosiła 208.353,57 zł, a zatem stanowiła małą wartość w rozumieniu art. 53 § 14 k.k.s., co uzasadniało zakwalifikowanie tego czynu z art. 65 § 3 k.k.s. zagrożonego karą łagodniejszego rodzaju.

W tym stanie rzeczy wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna.

Istotnie zaskarżony wyrok został wydany z rażącą obrazą przepisów prawa materialnego oraz prawa procesowego, a mianowicie art. 65 § 1 k.k.s. i art. 156 § 1 i 3 k.k.s. w zw. z art. 343 § 7 k.p.k., która – z uwagi na swój charakter – miała istotny wpływ na jego treść.

Zasadny jest przede wszystkim drugi zarzut kasacji podnoszący rażące naruszenie art. 65 § 1 k.k.s. poprzez jego bezpodstawne zastosowanie. Z opisu przypisanego oskarżonemu czynu wynika, że kwota uszczuplonej należności publicznoprawnej wynosiła 208.353,57 zł, a zatem w okresie jego popełnienia – w dniu 13 listopada 2012 r. – była to mała wartość w rozumieniu art. 53 § 14 k.k.s., a więc taka, która w czasie popełnienia czynu zabronionego nie przekracza dwustukrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia. Zgodnie bowiem z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2012 r. (Dz. U. 2012, Nr 192, poz. 1141)

od dnia 1 stycznia 2012 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosiło 1.500 zł. Wynika stąd, że w czasie popełnienia czynu przypisanego oskarżonemu dwustukrotna wysokość minimalnego wynagrodzenia wynosiła 300.000 zł, a zatem była znacznie wyższa od kwoty podatku narażonego na uszczuplenie przyjętej w opisie czynu, co uzasadniało jego zakwalifikowanie z art. 65 § 3 k.k.s. Czyn ten jest zagrożony jedynie karą grzywny w wysokości do 720 stawek dziennych. Tymczasem W. B. za czyn z art. 65 § 1 k.k.s. został skazany na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz karę grzywny w wymiarze 350 stawek dziennych w kwocie po 100 zł stawka, a zatem na karę surowszą. Oczywisty jest zatem wniosek, że Sąd bezpodstawnie przyjął kwalifikację czynu z art. 65 § 1 k.k.s. i na tej podstawie skazał oskarżonego, mimo iż jej wadliwość w świetle opisu czynu zabronionego jest dostrzegalna *prima facie*.

Trafnie autor kasacji upatruje również w działaniu sądu rażące naruszenie art. 156 § 1 i 3 k.k.s. w zw. z art. 343 § 7 k.p.k. skutkującego wydaniem wyroku na posiedzeniu.

Nie ulega wątpliwości, że prokurator w sprawie o przestępstwo skarbowe może umieścić w akcie oskarżenia wniosek o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionej z oskarżonym kary lub środka karnego, na zasadzie określonej w art. 156 § 1 k.k.s., który stanowi *lex specialis* w postępowaniu karnoskarbowym. Poza sporem jest, że sąd orzekający jest związany treścią uzgodnień pomiędzy oskarżonym a oskarżycielem publicznym i nie może wydać wyroku skazującego wbrew lub ponad te uzgodnienia. Nie zwalnia to jednak sądu *meriti* z obowiązku kontroli takiego wniosku. Powinien on wpięrow zbadać sprawę pod kątem ustaleń faktycznych i zawinienia, a także zastosowanych przepisów prawa materialnego i w wypadku dostrzeżenia jakichkolwiek wad wniosku oskarżyciela publicznego wniosku tego nie uwzględnić, i skierować sprawę do rozpoznania na zasadach ogólnych, zgodnie z art. 343 § 7 k.p.k. Sąd może jednak od tego odstąpić, gdy oskarżyciel publiczny skoryguje wniosek w kierunku postulowanym przez sąd (por. wyrok SN z 19 kwietnia 2013 r., V KK 17/13, wyrok SN z 20 czerwca 2007 r., III KK 129/07). W niniejszej sprawie sąd orzekający całkowicie zlekceważył powyższy obowiązek kontroli. Obowiązkiem sądu

wynikającym wprost z art. 156 § 3 *in fine* k.k.s. było ustalenie, przed uwzględnieniem wniosku oskarżyciela publicznego, czy uszczuplona należność publicznoprawna została uiszczona w całości, i w wypadku stwierdzenia, że nie miało to miejsca, do zobowiązania oskarżonego do jej uiszczenia, zakreślając mu przy tym stosowny termin, pod rygorem nieuwzględnienia wniosku prokuratora o skazanie bez przeprowadzania rozprawy. Niedopełnienie tego obowiązku zobowiązuje sąd do skierowania sprawy do rozpoznania na zasadach ogólnych, zgodnie z art. 343 § 7 k.p.k. W niniejszej sprawie ten warunek nie został spełniony. Kwestia uiszczenia uszczuplonej należności publicznoprawnej nie była bowiem ustalana przez sąd *meriti*.

Wątpliwości istniejące w chwili orzekania przede wszystkim co do kwalifikacji prawnej czynu, jak również spełnienia wszystkich przesłanek z art. 165 § 1 i 3 k.k.s., nie pozwalały sądowi na bezkrytyczne uwzględnienie wniosku prokuratora. Sąd Rejonowy powinien był dostrzec powyższe i postąpić zgodnie z nakazem określonym w art. 343 § 7 k.p.k., czyli skierować sprawę do rozpoznania na zasadach ogólnych. Wskazane wątpliwości mogły być wówczas usunięte. Skoro Sąd Rejonowy tego nie uczynił, to tym samym dopuścił się rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku (art. 523 § 1 k.p.k.) naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego, wskazanego w zarzutach kasacyjnych.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. W jego toku Sąd ten, rozpoznając sprawę na zasadach ogólnych, uwzględni powyższe uwagi.

Rozważywszy powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.